

### Список використаних джерел:

1. Антонова О.Є., Поліщук Н.М. Здоров'язберігаюча компетентність особистості як наукова проблема (аналіз поняття). *Вища освіта у медсестринстві: проблеми і перспективи* : зб. ст. Всеукр. наук.-практ. конф. (10-11 лист. 2011 р, м. Житомир). Житомир : Полісся, 2011. С. 27–31.
2. Грибан Г.П. Життєдіяльність та рухова активність студентів. Житомир : Вид-во «Рута», 2009. 593 с.
3. Національна доктрина розвитку освіти, затверджена Указом Президента України від 17 квітня 2002 року N 347/2002. <https://zakon.rada.gov.ua>
4. Суббота Ю.В. Оздоровчі рухові програми самостійних занять фізичною культурою і спортом : практичний посібник. Вип. 1. Київ : КНЕУ, 2007. 164 с.
5. Цюс А.В., Котов Є.О., Ковальчук В.Я. Програма самостійних занять фізичними вправами студентів вищих закладів освіти. *Науковий вісник Волинського національного університету імені Лесі Українки*. 2009. 11 с.

**Анна ФАСТИВЕЦЬ,**

*доктор педагогічних наук,  
професор кафедри соціально-гуманітарних дисциплін та фізичної терапії, ерготерапії  
Полтавського інституту бізнесу Закладу вищої освіти  
«Міжнародний науково-технічний університет імені академіка Юрія Бугая»*

## СУЧАСНІ АСПЕКТИ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ РЕАБІЛІТАЦІЙНОЇ ГАЛУЗІ

**Ключові слова:** *реабілітація, професійна підготовка, міждисциплінарний підхід, практичне навчання, цифрові технології, симуляційне навчання, роботизовані пристрої, міжнародні стандарти, психологічна готовність, доказова медицина.*

Система професійної підготовки фахівців реабілітаційної галузі є важливою складовою сучасної медико-соціальної сфери, оскільки якість надання реабілітаційних послуг значною мірою залежить від рівня компетентності спеціалістів. В умовах постійного розвитку науки, медицини та технологій відбувається трансформація підходів до навчання майбутніх реабілітологів, що включає не лише традиційні методи підготовки, а й інноваційні освітні технології, інтеграцію міждисциплінарних знань та впровадження практикоорієнтованого навчання.

Сучасна професійна підготовка фахівців реабілітаційної галузі передбачає формування системних знань у галузі медицини, фізичної терапії, ерготерапії, соціальної роботи та психології. Важливим аспектом є розширення компетенцій спеціалістів у напрямках біомеханіки, нейрофізіології, спортивної реабілітації, ортопедичної корекції, психосоціальної адаптації пацієнтів та використання сучасних реабілітаційних технологій.

Однією з ключових тенденцій у підготовці реабілітологів є акцент на міждисциплінарний підхід, який передбачає співпрацю спеціалістів різних напрямів: лікарів, фізичних терапевтів, ерготерапевтів, психологів, соціальних працівників. Такий

формат навчання сприяє комплексному розумінню проблем пацієнта, оптимізації процесу реабілітації та підвищенню якості надання послуг. В освітніх програмах реабілітаційної галузі особлива увага приділяється розвитку комунікативних навичок, оскільки ефективна взаємодія з пацієнтами та членами мультидисциплінарної команди є важливим фактором успішної реабілітації.

Важливим компонентом сучасної професійної підготовки є впровадження цифрових технологій та симуляційного навчання. Використання віртуальної реальності, комп'ютерних програм для моделювання реабілітаційних процесів, біомеханічного аналізу рухів, електронних платформ для дистанційного навчання сприяє підвищенню рівня підготовки майбутніх фахівців. Окрім цього, технологічні інновації, такі як роботизовані пристрої для фізичної реабілітації, екзоскелети, нейромодуляція та інтелектуальні сенсорні системи, вимагають від спеціалістів нових знань та навичок для їх ефективного використання у клінічній практиці [1, 2].

Практична підготовка є невід'ємною частиною професійного навчання реабілітологів. Вона включає проведення стажувань у реабілітаційних центрах, лікарнях, спортивних клубах, соціальних установах. Студенти мають змогу працювати з пацієнтами, отримувати реальний досвід у відновленні рухових функцій, навчатися сучасним методам діагностики та відстеження прогресу реабілітаційного процесу. Важливу роль у цьому процесі відіграє дуальна освіта, яка поєднує теоретичну підготовку в закладах освіти з практичним навчанням у професійних умовах.

Одним із ключових аспектів сучасної підготовки фахівців реабілітаційної галузі є розвиток науково-дослідницьких компетенцій. Спеціалісти повинні мати здатність до критичного аналізу наукових даних, вміти застосовувати доказові методи реабілітації, оцінювати ефективність реабілітаційних програм, проводити клінічні дослідження. Саме тому освітні програми включають курси з медичної статистики, біомеханіки, клінічних досліджень, що сприяє підвищенню рівня професійної компетентності спеціалістів [2].

Важливим аспектом сучасної професійної підготовки є розвиток професійної етики та психологічної готовності до роботи з пацієнтами різних категорій: післяопераційними хворими, пацієнтами з неврологічними розладами, особами з порушеннями опорно-рухового апарату, літніми людьми, дітьми з особливими потребами. Уміння забезпечити психологічну підтримку, мотивувати пацієнта до активної участі в реабілітаційному процесі, адаптувати реабілітаційні заходи до його індивідуальних можливостей є ключовими чинниками ефективності роботи реабілітолога [1].

Зважаючи на глобальні зміни в охороні здоров'я, важливим напрямом розвитку реабілітаційної освіти є інтеграція міжнародних стандартів та підходів. Використання досвіду провідних європейських та світових реабілітаційних центрів, адаптація міжнародних протоколів відновлення, співпраця з міжнародними організаціями сприяють підвищенню рівня професійної підготовки фахівців та відповідності їх компетенцій сучасним викликам у сфері реабілітації.

Таким чином, сучасні аспекти професійної підготовки фахівців реабілітаційної галузі передбачають міждисциплінарний підхід, впровадження інноваційних технологій, розвиток практичних навичок, інтеграцію міжнародних стандартів, а також формування

професійної етики та психологічної готовності до роботи з різними категоріями пацієнтів. Впровадження цих компонентів у систему освіти сприяє підготовці висококваліфікованих спеціалістів, здатних ефективно працювати у сфері реабілітації та забезпечувати високий рівень надання медико-соціальних послуг. Подальші дослідження у цій галузі повинні бути спрямовані на розробку інноваційних методів навчання, підвищення якості практичної підготовки студентів та впровадження новітніх технологій у процес професійної підготовки реабілітологів.

#### **Список використаних джерел:**

1. Фастівець А.В., Хоменко П.В. Формування природничо-наукової компетентності майбутніх фахівців із фізичної терапії та ерготерапії в контексті завдань вищої освіти. *Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах*. 2021. Вип. 79, Т. 2. С. 135–139.
2. Фастівець А.В., Хоменко П.В., Шапаренко І.Є. Концептуальні підходи до дослідження проблеми професійної підготовки фахівців з фізичної терапії. *Wiadomosci Lekarskie*. 2018. Vol. LXXI, nr 3, cz. II. P. 781–785.

**Євген ФЕДОРЕНКО,**

здобувач другого (магістерського) рівня вищої освіти  
Ізмаїльського державного гуманітарного університету;

**Ася РУБАН,**

кандидат педагогічних наук,  
доцент кафедри фізичного виховання, спорту та здоров'я людини  
Ізмаїльського державного гуманітарного університету

### **ЕКОЛОГІЯ ЗДОРОВ'Я ЛЮДИНИ: СОЦІАЛЬНИЙ АСПЕКТ**

**Ключові слова:** здоров'я населення, соціально-економічна ситуація, середовище, здоров'я.

Здоров'я населення є одним із важливих показників оцінки соціально-економічної та екологічної ситуації будь-якого територіального утворення. Поширення захворювань серед населення залежить від безлічі чинників середовища проживання (соціальних, генетичних, кліматичних, медичних), що являє собою цілісну систему взаємопов'язаних компонентів: природних, техногенних і соціальних сфер, які створює людина. Однією з головних складових еколого-соціальної свідомості, що формується, є комплексний системний підхід з використанням можливостей інформаційного аналізу.

Останніми роками активно розробляється еколого-соціальна проблематика, особливе місце в якій посідають дослідження екологічної свідомості як однієї зі складових формування здоров'я.

Сьогодні думка про збереження здоров'я набула офіційного науково обґрунтованого оформлення у вигляді узгодженого в міжнародному масштабі документа «Порядок денний XXI ст.», ухваленого та підписаного 182 країнами на